

Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság
4.Bhar.306/2017/5.

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2018. év március hó 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a magánvádló másodfellebbezését elbírálv a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. november 2. napján kelt 20.Bf.6042/2017/9. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. kerületi Bíróság a 2017. év január hó 31. napján kihirdetett 8.B.XX.408/2016/12. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés], amiért őt megrovásban részesítette.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést felmentés végett.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. év november hó 2. napján kihirdetett 20.Bf.6042/2017/9. számú ítéletével a kerületi bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A másodfokú bíróság felmentő rendelkezése ellen a magánvádló jelentett be fellebbezést a vádlott bűnösségének megállapítása, és büntetés kiszabása érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság vizsgálta, hogy a harmadfokú eljárás lefolytatásának törvényes előfeltételei fennállnak-e. A Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak a megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az első fokon eljáró Budapesti XX., XXI. és XXIII. kerületi Bíróság a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, és vele szemben büntetőjogi jogkövetkezményt alkalmazott, míg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a vádlott az ellene a rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Ilyen körülmények között a vádlott büntetőjogi felelősségének kérdésében az első- és másodfokú bíróság eltérően foglalt állást, ezért a büntetőeljárás törvény fentebb idézett rendelkezése értelmében a harmadfokú eljárás lefolytatásának lehetősége a törvény erejénél fogva biztosított.

A vádlott a harmadfokú bíróság nyilvános ülését megelőzően – védője útján – írásbeli észrevételeit is eljuttatta a Fővárosi Ítéltáblához. Ennek lényege szerint a másodfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a hibáktól és hiányosságoktól, és a sérelmezett vádlotti kijelentések nem alkalmasak a rágalmazás vétségének megállapítására. A másodfokú bíróság a büntető anyagi jog szabályainak helyes értelmezése során jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott cselekménye nem bűncselekmény.

Mindezekre figyelemmel a vádlott indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság hagyja helyben a másodfokú bíróság felmentő ítéletét.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 393. § (2) bekezdése értelmében a magánvádló másodfellebbezését nyilvános ülésen bírálta el.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a magánvádló jogi képviselője a másodfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Kiemelte, hogy álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott levelében foglalt kijelentés nem éri el azt a szintet, amely alkalmas a rágalmazás bűncselekményének megállapítására. Hangsúlyozta, hogy a tényállás alapját képező vádlotti levél volt az indoka annak, hogy a hosszú éveken át fennálló ügyvezetői tisztségéből a magánvádlót visszahívták, amely levél a gazdasági társaságokat finanszírozó C. Bankkal fennálló kapcsolatára is jelentős hatással volt, tekintettel arra, hogy a vádlott a levelet a hitelintézetnek is megküldte. A magánvádló jogi képviselője hivatkozott továbbá arra is, hogy a sérelmezett kijelentést teljes szövegösszefüggésében szükséges vizsgálni, mert enélkül értelmét veszti az egész. A gazdasági társaság „teljes beszakítása”, tönkretétele, fizetéseképtelenségének előidézése, valamint az a tény, hogy a magánvádlót visszahívták az ügyvezetői pozíciójából, objektíve is alkalmas arra, hogy aláássa egy üzletember társadalmi megbecsülését. Egy gazdasági társaság szándékos ellehetetlenítése, csőd közeli helyzetbe hozása a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekmény lehet, amely messze túlmutat a társadalmi megbecsülés aláadására alkalmas cselekedeten. A magánvádló jogi képviselője annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a másodfokú bíróság ítéletével szemben a vádlotti kijelentés alkalmas volt arra, hogy a magánvádló társadalmi megbecsülését aláássa, ezért továbbra is a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását szorgalmazta.

A magánvádló felszólalásában hangsúlyozta, hogy 19 évig dolgozott az ügy tárgyát képező projektért és minden vagyona ebben a cégben volt. Méltatlan magatartást tanúsított a vádlott a családjá, az üzleti partnerei és a bank előtt, és nagyon súlyos hátrányt kellett elszenvednie.

A vádlott védője a perbeszédében az írásbeli észrevételeit tartotta fenn. Továbbra is a másodfokú bíróság felmentő ítéletének helybenhagyását indítványozta azzal, hogy az iratokból egyértelműen kiderül, hogy a magánvádló az üzlettársának adott egy ultimátumot, amelynek lényege szerint vagy kivásárolják őt a cégcsoportból vagy ellenkező esetben nem lesz együttműködő. Önmagában az a kijelentés, ami a vádlotti levélben szerepel, nem alkalmas a becsület csorbitására, ezért a védői álláspont szerint a másodfokú bíróság felmentő ítéletének helybenhagyása indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között bírálta felül abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a másodfokú bíróság által pontosított illetve kiegészített tényállás alapján a magánvádas eljárás tárgyát képező cselekmény immár aggálytalanul felülbírálható, mert az hibamentes és nem szenved a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt hibákban, hiányosságokban. Az ítéletábra rögzíti, hogy lényegét tekintve az elsőfokú bíróság is eleget tett indokolási kötelezettségének, amikor ítéletében kifejtette, hogy a tényállást a sérelmezett kijelentéseket tartalmazó levél meglétét a ténybelileg beismerő a vádlott vallomásaira, valamint a magánvádló és A.I. tanúvallomására alapozta. A másodfokú bíróság ehhez képest a tényállásból mellőzte a nyilvánosságra került kitételt azzal az - egyébként helyes – indokolással, hogy a fenti megállapítás büntetőjogi bizonyossággal nem hozható összefüggésbe a vádlott cselekvőségével. Szintén kirekesztette a tényállásból az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített utolsó két bekezdést, amelyek a cselekmény büntetőjogi megítélése szempontjából relevanciával nem bírtak.

A másodfokú bíróság az ítélete indokolásának 2. és 3. oldalán rendkívüli részletességgel és alaposággal fejtette ki azt a gondolati menetet, amely alapján a vádlott bűnössége tekintetében ellenkező következtetésre jutott, mint a helyi bíróság. E körben helyesen állapította meg a törvényszék, hogy első körben a törvényi tényállási elemek vizsgálata szükséges, majd ezt követően kell vizsgálat tárgyává tenni a jogellenességet vagy annak hiányát. Végezetül pedig, ha mindezek pozitívan dőltek el, akkor szükséges vizsgálni, hogy a cselekmény büntethetőséget kizáró ok híján valóban büntethető-e.

A másodfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a vádlottnak az a kijelentése, mely szerint „neki nincs veszténivalója, azt sem bánja, ha beszakad az egész”, objektíve nem alkalmas a magánvádló becsületének csorbítására. Ítéletének indokolásában helyesen jutott el egészen addig a következtetésig, hogy egy gazdasági társaság vezetőjének érdekei rendkívül összetettek, bonyolultak, legtöbbször nem is érthetőek egy olyan kívülálló számára, aki természetesen nincs az összes speciális – a céghez kapcsolódó – információ birtokában. A másodfokú bíróság eleget tett annak a magánvádló jogi képviselője által hangoztatott igénynek is, hogy a vádlott S.E.T.-nek írt levelét a maga komplexitásában – a teljes szövegösszefüggést szem előtt tartva – vizsgálta, és ennek alapján jutott arra a következtetésre, hogy a bűncselekmény törvényi tényállási elemek hiányában nem valósult meg.

A harmadfokú bíróság osztotta a törvényszék ítéletében kifejtetteket, és saját eljárásában ugyancsak arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott által írt levél objektíve nem volt alkalmas a becsület csorbítására, hiszen nem tartalmazott olyan kitételt, amely a törvényi tényállás elemeit kimerítette volna. A másodfokú bíróság ítéletét az indokolás tekintetében mindössze egészíti ki a harmadfokú bíróság, hogy a vádlott által megfogalmazott mondat – a fenti körülményeken túlmenően – feltételes módban van megfogalmazva, amely már önmagában sem teszi alkalmassá a kijelentést a becsület csorbítására.

Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a becsület csorbítására alkalmasság – és itt döntően az alkalmasság kifejezésen van a hangsúly – a rágalmazás bűncselekmény törvényi tényállásának objektív ismérve, amelyből kizárólag az következik, hogy nem a sértett szubjektív megítélése, értékítélete, esetleges érzékenysége alapján kell megítélni, hogy a tényállítás vagy a híresztelés alkalmas-e a becsület csorbítására, hanem e kérdésben az objektív értelmezés az irányadó. A másodfokú bíróság által az e körben felhívott eseti döntések a fentieket támasztják alá maradéktalanul.

A kifejtettek értelmében helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság, amikor a vádlottat az ellene a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól – bűncselekmény hiányában – felmentette.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét a Be. 396. § (1) bekezdésének felhívásával – helyes indokaira tekintettel – helybenhagyta.

Budapest, 2018. év március hó 6.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.

előadó bíró

Dr. Lőrinczy Attila István

bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.6042/2017/9. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.306/2017/5. számú végzése folytán a 2018. év március hó 6. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2018. év március hó 6.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke